

ภาคผนวก

ประวัติวัดสุวรรณประสิทธิ์

วัดสุวรรณประสิทธิ์ ตั้งอยู่ในซอยสุวรรณประสิทธิ์หรือซอยนวมินทร์ ๔๒ เป็นวัดราษฎร์ และยังเป็นวัดใหม่ที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๙ นี้เองโดยนายเกษียร วงศ์ชัยสุวรรณ เป็นผู้ดำเนินการสร้างวัด โดยได้บริจาคที่ดินร่วมกับนางอยู่ ปอประสิทธิ์ เพื่อใช้สำหรับสร้างวัด โดยชื่อวัดก็ได้มาจากการนำเอาคำว่า สุวรรณ และ ประสิทธิ์ ซึ่งเป็นคำสุดท้ายของนามสกุลของทั้ง ๒ คน ซึ่งเป็นผู้บริจาคที่ดิน มารวมกันเข้าไว้เป็นนามวัด เพื่อเป็นเกียรติอนุสรณ์แห่งความดี อุโบสถเป็น

อาคารไม้ทรงไทยซึ่งแกะสลักลวดลายไว้อย่างสวยงาม โดยมีพระพุทธรูปตั้งอยู่รายล้อมบริเวณ มีศาลาการเปรียญลักษณะทรงไทยสองชั้น คอนกรีตเสริมเหล็ก มีปูชนียวัตถุที่สำคัญคือ หลวงพ่อปาน และ หลวงพ่อโสธร ที่มีความศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่เคารพอย่างมาก

เหตุเบื้องต้น

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔ พระปัญญาคุณ ปุณณวิโส อดีต พล.ต.ต. ขุนศรีศรากร (ชโล ศรีศรากร อธิบดีกรมสรรพสามิตหรืออธิบดีกรมราชทัณฑ์ และ บริษัทไบเล่คาลิฟอร์เนียโอเร็นซ์ ประเทศไทย จำกัด) ได้เดินทางไปหามุมสงบทำสมาธิ และสถานที่เพื่อจะละสังขารโดยขณะนั้นท่านเข้าใจว่า ตนเองปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐานจนบรรลุ มรรค-ผล มินิพพานเป็นอารมณ์ (เป็นการเข้าใจผิด เพราะวิปัสสนูกิเลส) จึงมองหาสถานที่เพื่อบำเพ็ญสมณธรรม และละสังขาร ท่านได้เดินทางไปวัดถ้ำตอง จังหวัดเชียงใหม่ ท่านคิดว่า ท่านบรรลุแล้ว เลยเดินบ้าง นั่งบ้าง ทำสมาธิไปเรื่อย ๆ ใกล้เคียงกันนั้นมีภิกษุหนุ่มรูปงามเดินจงกรม นั่งสมาธิ ไม่พูดไม่คุย เก็บอารมณ์ทำสมาธิอย่างต่อเนื่อง หลวงพ่อชโล เห็นอาการอย่างนี้อยู่หลายวัน นึกสงสัยว่าพระรูปนี้น่าจะมีคุณวิเศษ หรือบรรลุคุณธรรมอย่างไรเป็นแน่ อยากจะสอบถามว่า ท่านบรรลุธรรมอะไร เหมือนกับตัวท่านหรือไม่ จึงเข้าไปสอบถามได้ความว่า ท่านชื่อว่าพระภิกษุบุญเลิศ เหมโก มาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานอยู่ที่นี้เพื่อพยายามกำจัดกิเลสน้อยใหญ่ และท่านอาจารย์บุญเลิศมีความรู้ มีความเข้าใจอารมณ์ของวิปัสสนา มากพอสมควรเพราะท่านผ่านการปฏิบัติมามาก และรู้ถึงอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติ

หลวงพ่อชโล ได้เล่าถึงการปฏิบัติ การบรรลุธรรมของท่านตามความเข้าใจของท่านเอง อาจารย์บุญเลิศได้สอบถามถึงการปฏิบัติ และสิ่งที่ได้ สิ่งทีประทับใจ ท่านรู้ว่าหลวงพ่อยังไม่บรรลุคุณธรรมใดๆ เป็นเพียงอารมณ์ของวิปัสสนูกิเลส ระหว่าง ญาณที่ ๓ ถึงญาณที่ ๔ เท่านั้น แต่ท่านไม่บอกให้หลวงพ่อรู้ ท่านค่อยๆ แก้อารมณ์กรรมฐานของหลวงพ่อนั้นท่านสามารถข้ามพ้นความเข้าใจผิดนั้น และปฏิบัติจนได้รู้เห็นสภาวะที่สูงกว่าที่ท่านเคยได้

หลวงพ่อชโล เคยเล่าให้ฟังว่าท่านได้อิมเอมกับปิติอย่างใหญ่หลวง มันเป็นปิติสุขที่ไม่เคยพบเจอมาก่อนเลย จนคิดว่าตัวเองบรรลุดังที่ท่านเคยศึกษามาว่า “ นิพพานํ ปรมํ สุขํ ” ท่านคิดว่าท่านบรรลุนิพพานแล้วได้รับปิติอย่างยิ่ง ท่านเล่าว่าในช่วงนั้นถ้าใครเอาทรัพย์สิน แก้ว แหวน เงินทอง สักสิบคันรถ มาแลกกับปิติสุขที่ท่านได้ ท่านก็ไม่ยอมแลกด้วย เมื่อเข้ากรุงเทพฯ พระอาจารย์บุญเลิศได้เข้าอบรมวิชาครู (วิปัสสนาจารย์) ทดสอบการปฏิบัติ และศึกษาวิธีการสอบอารมณ์ การแก้อารมณ์ ศึกษาถึงสภาวะธรรมต่างๆที่จะเกิดขึ้นแก่โยคีผู้ปฏิบัติวิปัสสนา และศึกษา

อารมณ์ของญาณต่างๆจนครบทั้ง ๑๖ ญาณจนข้าของ สามารถเป็นครู เป็นอาจารย์สอนวิปัสสนากรรมฐานได้

หลังจากนั้น พระอาจารย์บุญเลิศได้ไปช่วยสอนวิปัสสนากรรมฐานที่วัดสาวชะโงกอยู่หลายปี ในที่สุดท่านก็ได้กลับมาที่วัดบ้านเกิด วัดพนมพนาวาส เพื่อสอนวิปัสสนากรรมฐาน ท่านดำเนินการ จัดการอยู่ปริวาสกรรมขึ้น ซึ่งในขณะนั้น ไม่ค่อยจะมีวัดจัดปริวาสกรรมมากนัก และไม่ทราบว่ามีคืออะไร ท่านประสงค์จะสอน วิปัสสนากรรมฐานให้ทั้งพระภิกษุผู้ประพฤติวิญญานคามินี และญาติโยมผู้ประสงค์จะปฏิบัติเป็นเบื้องต้น ถือว่าเป็นการเปิดตัว และแนะนำให้ญาติโยมรู้จักกรรมฐานเป็นเบื้องต้น โดยได้รับการอนุเคราะห์ จากพระครูไข่วชิโร (ภายหลังได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็น พระครูวัชรสังวรคุณ ซึ่งเป็นหลวงอาของพระอาจารย์บุญเลิศเอง)

เริ่มการอบรมวิปัสสนาจารย์

เมื่อปี ๒๕๑๖ ท่านได้เริ่มจัดการอบรม พระวิปัสสนาจารย์ขึ้น นับเป็นต้นกำเนิดของพระวิปัสสนาจารย์ โดยการนำของท่าน โดยใช้รูปแบบที่ท่านเคยอบรม ประสบการณ์ และประยุกต์กับเหตุการณ์ปัจจุบัน ผสมผสานจนได้พระวิปัสสนาจารย์ขึ้นเป็นรุ่นแรกขึ้นมา ในรุ่นที่ ๑ นี้ มีท่านพระครูประกาศสมาธิคุณ (ศรีสมุทร เขมทตโต) เจ้าอาวาสวัดสุวรรณประสิทธิ์องค์ปัจจุบันร่วมอบรมด้วย และก็เป็นพระอาจารย์สอนวิชาวิปัสสนากรรมฐาน ให้กับศูนย์ ฯ และสอนพุทธศาสนิกชนทั่วไป ตามที่วัด หรือ โรงเรียน อารามนามา

รุ่นแรกๆนั้นจะพิจารณาจาก พระภิกษุ สามเณร และแม่ชีที่ผ่านการปฏิบัติมาอย่างเคร่งครัด หรือบางท่านก็ได้ผ่านมาน ๑๖ มีคุณธรรม และมีอารมณ์กรรมฐาน เบื้องสูง ท่านเริ่มจากผู้รู้ผู้เข้าใจจริงๆ ให้มีความรู้ ความสามารถเพิ่มจนเป็นครูสอนวิปัสสนาได้ จึงได้เรียกว่าพระวิปัสสนาจารย์ และตั้งชื่อที่ทำการว่า ศูนย์วิปัสสนาเคลื่อนที่แห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ ณ วัดพนมพนาวาส ต.คลองขุด อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา โดยได้รับการสนับสนุนจาก พระปัญญาคุณ ปุณณวิโส (ชโล ศรีสรากร) และได้รับการอนุเคราะห์สถานที่ และการดูแลเอาใจใส่จาก พระครูวัชรสังวรคุณ (ไข่วชิโร) ได้รับกำลังสนับสนุนจากญาติโยมทั้งที่ ต.คลองขุด และชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา (แปดริ้ว) การอบรมพระวิปัสสนาจารย์ได้ดำเนินไปเป็นอย่างดี จากรุ่นที่ ๑ ถึง รุ่นที่ ๖ จึงได้ย้ายการอบรมมาสู่ วัดสุวรรณประสิทธิ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒

ที่ชื่อว่า “ศูนย์วิปัสสนาเคลื่อนที่แห่งประเทศไทย” โดยมีจุดประสงค์ว่า หลังจากให้ความรู้แก่พระสงฆ์จนจบหลักสูตร ๓ เดือนแล้ว จะจัดส่งพระภิกษุสงฆ์เหล่านั้นออกเผยแผ่ไปในที่

ต่างๆ เพื่อสอนพระภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา ที่เข้ามาปฏิบัติธรรม และรับศีลอุโบสถในพรรษา และงานสอนทั่วไป ไม่อยู่กับที่ เคลื่อนไปเรื่อยๆ

ย้ายการอบรมมาที่วัดสุวรรณประสิทธิ์

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ พระอาจารย์บุญเลิศได้รับการนิมนต์จากญาติโยม ชาวสุวรรณนิเวศน์ และละแวกใกล้เคียง ให้มาจำพรรษา ณ วัดสุวรรณประสิทธิ์ แขวงบึงกุ่ม (เขตบางกะปิ ในสมัยนั้น) กรุงเทพฯ ปลายปีนั่นเอง ท่านก็ได้รับแต่งตั้ง โดยความพร้อมใจกันของคณะสงฆ์ และชาวบ้าน ให้เป็นเจ้าอาวาส วัดสุวรรณประสิทธิ์ที่ว่างเว้นจากเจ้าอาวาส

ท่านดำริว่า การอบรมพระวิปัสสนาจารย์ ที่วัดพนมพนาวาสก็ได้อยู่แล้ว แต่ลำบากเรื่องการเดินทางของผู้เข้ารับการอบรม และทั้งวิทยากรผู้ช่วยการอบรมก็หายาก ท่านจึงย้ายการอบรมมาที่วัดสุวรรณประสิทธิ์ โดยใช้ศาลาการเปรียญไปก่อน พอปีต่อมา พ.ศ. ๒๕๒๓ -๒๕๒๔ พระนักเรียนวิปัสสนามากขึ้น เนื่องจากสถานที่ ที่วัดสุวรรณประสิทธิ์ ไม่อำนวยการเพราะยังไม่มีสิ่งก่อสร้างเท่าทุกวันนี้ ท่านจึงขอยืมใช้ห้องประชุมโรงเรียนประสาทวิทยา ซึ่งอยู่ติดกันเป็นสถานที่อบรมก่อน ผู้เข้าอบรมพักจำวัดภายในวัด พอถึงเวลาจึงเดินทางไปเรียน ณ ห้องประชุมโรงเรียน

ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้มีศรัทธาจากคณะศิษย์พระแม่กวนอิม และได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารตึกวิปัสสนาพระแม่กวนอิมขึ้น เป็นอาคารคอนกรีต ๓ ชั้น เอนกประสงค์เป็นชั้นยาวตลอด ชั้นล่างสุดไว้ประกอบพิธีทางศาสนา และใช้ในการอบรมพระวิปัสสนาจารย์ ชั้นที่ ๒ - ๓ เป็นที่พักของผู้เข้าอบรม และดำเนินการอบรมเรื่อยมาจนทุกวันนี้

ผู้สืบสานปณิธาน

หลังจากที่พระครูประสิทธิ์เขมคุณ (บุญเลิศ เหมโก) ได้วางรากฐานของการอบรมวิปัสสนาและการก่อสร้างวัดถุให้เพียงพอแก่การใช้สอย ท่านได้ดำเนินการมาตลอด พระอาจารย์ได้ป่วยเป็นโรคมะเร็งในช่วงคอ อาจเป็นเพราะท่านได้ใช้เสียงในการเทศน์และสอนมากเกินไป แต่ท่านก็ได้ทำอย่างนี้จนเมื่อนานที่สุดท้าย ของชีวิต

เมื่ออาการเจ็บป่วยได้รุ่มร่ามมากขึ้น และท่านพิจารณาเห็นแจ้งว่าท่านคงมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นาน ท่านจึงพิจารณาถึงผู้ที่สืบสานปณิธานของท่าน ที่จะจัดอบรมพระวิปัสสนาให้สืบไป พระครูประกาศสมาธิคุณ (ศรีสมุทร เขมทตฺโต) ก็เข้าช่วยในการทำงานสืบสานเจตนารมณ์ของท่าน จึงได้นิมนต์ท่านพระครูประกาศสมาธิคุณ มาจำพรรษาอยู่ที่วัดสุวรรณประสิทธิ์ เพราะโดยปกติแล้ว

พระอาจารย์จะเดินทางรอนแรมไปสอนในคามนิคมต่างๆ ไม่อยู่กับที่ สมเป็นพระวิปัสสนาจารย์แห่งศูนย์วิปัสสนาเคลื่อนที่แห่งประเทศไทยจริงๆ ท่านรับอาราธนามาจำพรรษาอยู่วัดสุวรรณประสิทธิ์ และได้รับตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าอาวาส พ.ศ. ๒๕๓๒ และเมื่อการจากไปของพระครูประสิทธิ์ เขมคุณมาถึง พระครูประกาศสมาธิคุณได้รับตำแหน่งรักษาการแทนเจ้าอาวาส และรับตำแหน่งเจ้าอาวาสอย่างเต็มตัว พ.ศ. ๒๕๓๓ ท่านได้เสริมสร้างสิ่งที่ขาด และสืบปณิธานของพระอาจารย์เป็นอย่างดี

การอบรมพระวิปัสสนาจารย์เจริญขึ้น มีผู้เข้าอบรมมากขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วม อบรมรุ่นละไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ รูป/คน (ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๗)